

Spiró György

Kőbéka

(mesély)

Verának

Nem gondolták volna, hogy Kálmánkából ispán lesz.

A kukoricásban szülte meg az anyukája, és nagyon meglepődött, mert nem tudta, hogy terhes, pedig volt már egy lánya. Sanyi bácsi akkor már nem élt, egy éjszaka a sínek között tolt a biciklijét, és elütötte a vonat. Kálmánka mamájának volt rendes neve, de elfelejtették, így lett a néhai férje után Sanyi néni. Imre bácsi örökölte a biciklit meg a két gyereket. Ő éjszaka nem ivott, csak napközben, amikor ráért. Sanyi bácsi drótostót volt, vagy tetőfedő, vagy vándorács, a fiából is az lesz. Drótostótnak nem elég sovány, tetőfedőnek nem elég könnyű, hát akkor vándorács. Mi az a vándorács? Hát ács, aki vándorol, mert errefelé nincsen munka, rég nem épít senki semmit.

Kálmánka nőtt, nődögélt, és volt már vagy négyéves, amikor jött a gondozónő, és elvitte az intézetbe, merthogy a szülei szegények, és nem bírják felnevelni. Már a nővérét is el akarta vinni, de Imre bácsi és Sanyi néni lefizették, úgyhogy mégse vitte el. Kálmánka

megmentéséért ugyanannyit tudtak volna adni, de közben eltelt két év, a gondozónő már kevesellte, így hát elvitte Kálmánkát. Futkározott Sanyi néni és Imre bácsi fűhöz-fához, és egy életre eladósodtak egy uzso-rásnál, akit maga a gondozónő ajánlott, hogy a gyereket kimentsék az intézetből, ahol tolvajt, betörőt és gyilkost képeztek volna belőle. Nemrég kellett kifizetniük a migránsadót, amit csak akkor kerülhettek volna el, ha iratokkal bizonyítják, hogy nem bevándorlók voltak az ükszüleik az akkori Magyarország területén. De nem maradtak az ükszülőkől semmilyen iratok, sőt a dédszülőkől sem. Sanyi néni nagymamájának előkerült a születési bizonyítványa, de arra nem adtak adókedvezményt, úgyhogy a havi 4 százalékos állami kölcsönt fel kellett venniük. Néhány hónap múlva kiváltották a gyereket. Aláírták a szerződést, miszerint az államtól honpolgári megőrzésre átvették a gyereket, és megkapták a szülőségi engedélyezésről szóló okiratot, amit öt évre adtak. Ha nem hosszabbítják meg, állt a kisbetűs záradékban, katonai intézetbe viszik a gyereket. Letelt az öt év, a szerződést nem hosszabbították meg, mégsem jött Kálmánkáért senki; talán elkeveredtek az akták; talán változott a király; Sanyi néni és Imre bácsi meghúzta magát. A nővére nem örült, és verte, amíg Kálmánka meg nem nőtt és erősebb nem lett nála, akkor megsértődött.

Imre bácsi a kocsmában, ahová nem inni járt, mert ihatott otthon is, azt mondta, hogy Kálmánkának

valaha csillogott a szeme, de az intézet óta nem csillog, és hiába próbálják rávenni, most se csillog. Imre bácsi rögtön megbánta, hogy mondott valamit, aminek értelme van, de nem lett baj belőle, mert addigra már fel se jelentgették egymást. Az uzsorást, akinek minden hónapban fizették a kölcsön részletét, megölték. A tettet rákenték egy bicebócára, aki a gyilkosság idején a kocsmasztal alatt aludt; elvitték, nem is látták többé. A valódi tettes kilétét nem firtatta senki. Az uzsorások sokáig elkerülték a telepet, mire pedig megint jöttek, annyira elszegényedett mindenki, hogy hiába jöttek, így hát Zápnak nem volt többé uzsorása.

Kálmánka az intézetből nem emlékezett semmire. Járt az iskolába, ahol nem tanultak semmit, tanárból hiány volt, aki volt, az hülye volt, a gyerekek fociztak és verekedtek. Kálmánkát csak addig bántották, amíg hirtelen meg nem nőtt, és ő lett a legnagyobb, 193 centi és 128 kiló, attól kezdve békén hagyták. Kálmánka mégis megtanult olvasni többé-kevésbé, anynyit hallotta a nővérét szótagolni. Szorozni, osztani egyikük sem tudott, de százig azért igen szépen összeadtak-kivontak. Néha történt ez meg az a községben, például jött Pestről egy önvédelmi oktató, bő ing és bő gatyva volt rajta, és hat különböző színű öv. Kihívott egy gyereket, jól pofon vágta, dőlt a vér a füléből. Utána a mester hiába hívott ki új gyereket, nem ment ki senki; beszélt egy órát az önvédelem és a nemzet fontosságáról, felvette a pénzt, és elment. A srác a bal

fülére megsüketült, azontúl őt gúnyolták, nem Kálmánkát, aki tehát jól jött ki a dologból.

A vendéglátóipari szakiskolába szánták, ahhoz a városba kellett vonatozni. Gyerekhiány lévén felvették. Kálmánka vonatozott, az órákon aludt, két idegennyelvórájuk is volt, az angol meg a török, de nem fért a fejébe, hogyhogy valaki nem beszél magyarul, sose hallott olyat. A városba se vetődött senki, csak egy-egy ukrán vagy bolgár csempész; hadonásztak, aztán elmaradtak.

A záróvizsga előtt Kálmánka kimaradt. Jött egy iskolai ember családlátogatóba, minden tárgyból átengedik, csak jelenjen meg, elég, ha a kosárlabdavizsgán lecövekel a kosár alá, és beteszegeti a labdát, de Kálmánka megmakacsolta magát. Amúgy engedelmes, jámbor gyerek volt, a légynek sem ártott, de ha hozzányúltak, nagyot tudott ütni. Imre bácsi azt mondta, hogy ne erőltessék, Kálmánka majd beáll segédnek; az iskolai ember elkullogott. Így lett Kálmánka villanszerelő-segéd, villanyt sose engedték szerelni, csak gipszelt meg vakolt.

Történt ekkor, hogy a kormánypárti községi ispán váratlanul lemondott, megunta, hogy a szintén kormánypárti ellenzéke annyit baszogatja. A kocsmában elkezdte verni az asztalt, és azt ordította: „Legyen nektek a polgármesteretek a hülyegyerek Kálmánka!” Mire a kormánypárti ellenzék vezetője azt kiabálta, hogy „Legyen! Válasszuk meg!” Mindenki kiabált, volt,

aki üvöltött, mások ordítottak, a kocsmában jelen lévő önkormányzati képviselők kiözönlöttek az előtérbe, és azt követelték, hogy azonnal vegyenek fel jegyzőkönyvet. De nem vettek fel, úgyszólván a választást törvénytelenül ejtették meg. Törvénytelen volt már persze az asztalt püfölő előd megválasztása is évekkorábban, mert nem voltak jelen elegenden, és mire tizenöt perc múlva szabályosan újabb gyűlést rendeltek el, mindenki hazament. Törvénytelen volt sok minden, amiről a képviselők nem tudták, hogy törvénytelen, bár azt sem gondolták, hogy törvényes. Ezzel el is evickéltek a történelem viharában ezer évig.

A kormánypárti polgármester és a szintén kormánypárti ellenzéke többször is kibékült egymással, majd megint összeveszett, így ittak hajnalig. Csak azért nem késelték meg egymást, mert a kocsmában se kés nem volt, se villa.

Nem tudni, hogy a kormánypárti ellenzék hívei miért gyűlöltek oly vehemensen a kormánypárti polgármestert meg a cimboráit, és viszont. Az emberek az Odera és az Urál között különösebb ok nélkül is gyűlölni szokták egymást, az unalmukat verik el így. Elemzők szerint ez más régiókban sincsen másként. Unalomból születnek a viszályok, miközben a legtöbb embernek az a célja, hogy ne kelljen robotolnia, és elérje az unalmat.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Szekszárdi Nyomda Kft.-ben, 2017-ben
Felelős vezető Vadász Katalin igazgató

Szerkesztette Gspann Veronika
Felelős szerkesztő Szegő János
Korrektor Schmal Alexandra
A könyvet Pintér József tervezte
Műszaki vezető Takács Klári
Kiadványszám 8886
Warnock betűtípusból szedve
ISBN 978 963 14 3519 1